

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

20.07.2018. Nr.

Uz 15.06.2018. Nr. b/n

SIA "A"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "A", (turpmāk – Iesniedzējs), 2018.gada 15.jūnija iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Ievērojot Administratīvā procesa likuma 98.panta nosacījumus, Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par Iesniedzēja tiesībām iegādāties lietotas koka paletes (lietotu taru) no fiziskām personām un saistībā ar to piemērojamo nodokļu likumdošanas normu regulējumu.

Iesniedzējs plāno uzsākt savu darbību preču transportēšanai un uzglabāšanai izmantojamo koka palešu (taras) tirdzniecības jomā, tai skaitā iegādājoties (nolūkā vēlāk realizēt) lietotas koka paletes.

Atbilstoši Iesniedzēja novērojumiem, lietotas koka paletes ir iespējams iegādāties ne tikai no juridiskām personām, kas nodarbojas ar dažādu preču ražošanu un/vai tirdzniecību, bet arī no fiziskām personām. Savukārt fiziskās personas var iegūt īpašumā koka paletes, iegādājoties personīgajām vajadzībām kādas preces vairumā, piemēram - būvmateriālus, kas bijuši izvietoti uz paletēm, bet pēc preču pārvešanas un izmantošanas koka paletes tām vairs nav nepieciešamas. Koka paletes fiziskas personas var iegūt no citām fiziskām personām, kuras, piemēram, lietotas koka paletes ieguvušas kā atkritumus atkritumu savākšanas vietās vai citādā veidā, arī nopērkot. Tāpat nevar izslēgt, ka koka paletes ir izgatavojusi pati persona. Papildus tam, koka palette nav primārais vai tirdzniecības iepakojums, kurš tiek saņemts iegādājoties precī.

Iesniedzējs norāda, ka saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta pirmās daļas 19.²punktu: Gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti ienākumi no personīgā īpašuma (fiziskajai personai

piegādātas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas) atsavināšanas, izņemot ienākumu no:

a) pārdošanai izgatavotas vai iegādātas lietas (ķermeniskas vai bezķermeniskas) pārdošanas,

b) kapitāla pieauguma un pārējā ienākuma no kapitāla;

c) metāllūžņu pārdošanas.

Savukārt minētā likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.³ daļa nosaka, ka fiziskās personas darbība kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

1) darījumu regularitāte un sistemātiskums (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);

2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14 229 un vairāk euro taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas atbilstoši šā likuma 9.panta pirmās daļas 19.² punktam;

3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.⁴ daļa nosaka, ka fiziskās personas ienākuma gūšana no kapitāla un ienākuma gūšana no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas nav kvalificējama par saimniecisko darbību, ja izdevumi, kas saistīti ar šā ienākuma gūšanu, nav atzīti par saimnieciskās darbības izdevumiem.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.⁵ daļa nosaka, ka fiziskās personas ienākuma gūšana no metāllūžņu pārdošanas nav kvalificējama kā saimnieciskā darbība neatkarīgi no atbilstības šā panta 1.³ daļā minētajiem kritērijiem, izņemot gadījumu, kad metāllūžņus pārdod individuālais komersants, kurš atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai saņēmis licenci melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta desmitās daļas 7.punkts nosaka, ka no fiziskās personas ienākumiem, kurus izmaksā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā. Pie šādiem ienākumiem pieder ieņēmumi no saimnieciskās darbības, ko veic fiziskā persona, kurai nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, izņemot ieņēmumus no lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas un no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas.

Iesniedzēja rīcībā ir Latvijas Republikas Finanšu ministrijas 2015.gada 6.jūlija vēstule Nr.4-09/3615, kurā, atbildot uz SIA „B” pieprasījumu, Latvijas Republikas Finanšu ministrijas Valsts sekretāra vietnieka nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos I.Šņucins sniedzis viedokli, ka fiziskās personas

ienākums no lietotas koka taras ir klasificējams atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta pirmās daļas 19.²punktam, kā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekams ienākums, par kura izmaksu ienākuma izmaksātājam nerodas pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākuma izmaksas vietā.

Nemot vērā iepriekš minēto, Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par šādiem jautājumiem:

1. Vai lietotas koka paletes ir klasificējamās kā personīgais īpašums likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta pirmās daļas 19.² punkta izpratnē?
2. Vai Sabiedrībai, iegādājoties no fiziskām personām lietotas koka paletes, ir pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākuma izmaksas vietā gadījumos, ja:
 - 2.1. fiziska persona ir saimnieciskās darbības veicēja un ir uzrādījusi reģistrācijas apliecību vai par kuras statusu var pārliecināties publiskajā reģistrā;
 - 2.2. fiziska persona apgalvo, ka koka paletes ir viņas personīgā manta, un, vai šādā gadījumā fiziskai personai jāiesniedz Iesniedzējam izziņu, kurā tā apliecina, ka šo lietu pārdošana nav saistīta ar saimniecisko darbību (Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 3.pielikums), vai arī šāda izziņa nav jāsniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 109¹.punktu kā par atkārtoti lietojamu iepakošanas nodošanu;
 - 2.3. fiziska persona nodod lietotas koka paletes tādā apjomā un/vai ar tādu regularitāti, kas rada šaubas, ka tā ir personas personīgā manta.
3. Vai Iesniedzējs ir tiesīgs iegādāties lietotas koka paletes no fiziskas personas, ja persona atsakās sevi identificēt?
4. Vai Iesniedzējs ir tiesīgs norēķināties ar fiziskām personām par lietotām koka paletēm skaidrā naudā, izsniedzot naudu no kases aparāta (skaidras naudas izsniegšanas operācija) neatkarīgi no pirkuma summas un/vai piegādāto koka palešu skaita?
 - 4.1. Vai uz 4.punktā minētajām izmaksām attiecas likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta nosacījumi par skaidras naudas lietošanas ierobežojumiem?
 - 4.2. Vai uz 4.punktā minētajām izmaksām attiecas ierobežojums veikt skaidrā naudā darījumus, kuru summa pārsniedz 7200 *euro*?
 - 4.3. Ja no vienas fiziskas persona vairākkārt tiek iepirkta koka paletes, vai katrs pārdošanas darījums ir jāvērtē kā atsevišķs darījums vai kā darījuma operācija likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta izpratnē?
 - 4.4. Vai atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta septītajai daļai Iesniedzējam jādeklarē visus iepriekšējā gada laikā skaidrā naudā veiktos darījumus ar fiziskajām personām, kurām atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē saimnieciskā darbība, ja viena darījuma summa vienā operācijā ar katru darījuma partneri pārsniedz 3000 *euro*?
5. Vai Iesniedzējs ir tiesīgs izņemt no uzņēmuma bankas norēķinu konta skaidru naudu neierobežojot summas ielikšanai kases aparātā, lai veiktu izmaksas fiziskām personām?

6. Kādi normatīvie akti pamato iepriekš minētās situācijas?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 1. jautājumu, paskaidrojam.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta trešās daļas 21.punktā noteikts, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti citi ienākumi, kas nav minēti šā likuma 9.pantā.

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta pirmās daļas 19.²punktu, gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti ienākumi no personīgā īpašuma (fiziskajai personai piederošas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas) atsavināšanas, **izņemot** ienākumu no:

- a) pārdošanai izgatavotas vai iegādātas lietas (ķermeniskas vai bezķermeniskas) pārdošanas,
- b) kapitāla pieauguma un pārējā ienākuma no kapitāla;
- c) metāllūžņu pārdošanas.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.¹daļā noteikts, ka par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.³daļu fiziskās personas darbība kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

- 1) darījumu regularitāte un sistemātiskums (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);
- 2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14 229 un vairāk *euro* taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas atbilstoši šā likuma 9.panta pirmās daļas 19.² punktam;
- 3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

Ņemot vērā minēto, fiziskās personas ienākums no lietoto koka palešu pārdošanas var tikt klasificēts atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta pirmās daļas 19.²punktam, kā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekams ienākums no personīgā īpašuma atsavināšanas, ja lietotās koka paletes bija paredzētas personīgai lietošanai un nav izgatavotas vai iegādātas pārdošanai.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 2.jautājumu, paskaidrojam.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka ieņēmumos, kas gūti no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti ieņēmumi no preču, darbu un pakalpojumu pārdošanas.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta desmitās daļas 7.punktā noteikts, ka no fiziskās personas ienākumiem, kurus izmaksā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās

darbības veicējas, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā. Pie šādiem ienākumiem pieder ieņēmumi no saimnieciskās darbības, ko veic fiziskā persona, kurai nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, izņemot ieņēmumus no lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas un no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 105.punktu, piemērojot likuma 17.panta desmitās daļas 7.punktu, par apliecinājumu tam, ka fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību, ir reģistrējusies saimnieciskās darbības veicēja statusā, ir uzskatāma nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecība vai individuālā komersanta reģistrācijas apliecība.

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 106.punktā noteikts, ka piemērojot likuma 17.panta desmitās daļas 7.punktu, fiziskā persona, lai apliecinātu reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, ienākuma izmaksātājam – komersantam, individuālajam uzņēmumam (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecībai), kooperatīvajai sabiedrībai, iestādei, biedrībai, nodibinājumam, citai privāto tiesību juridiskajai personai, nerezidenta pastāvīgajai pārstāvniecībai vai fiziskajai personai, kas reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, iesniedz šo noteikumu 105.punktā minēto dokumentu kopijas, uzrādot attiecīgo dokumentu oriģinālus. Šo noteikumu 105.punktā minēto dokumentu kopijas nav jāiesniedz, ja par saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas statusu ir iespējams pārliecināties publiski pieejamā nodokļu maksātāju reģistrā.

Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 107.punktam, ja fiziskā persona nevar uzrādīt šo noteikumu 105.punktā minēto dokumentu vai ienākuma izmaksātājam nav iespējams par saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas statusu pārliecināties publiski pieejamā nodokļu maksātāju reģistrā, ienākuma izmaksātājs no izmaksājamās summas ietur nodokli, kuru iemaksā budžetā likuma 17.panta desmitajā daļā noteiktajā termiņā.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 18.panta pirmās daļas 22.punktā noteikts, ka nodokļu administrācijas pienākumi ir nodrošināt publiski pieejamu datubāzi (reģistru) par fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību.

Tādējādi, atbildot uz Iesniedzēja 2.1.jautājumu, ja fiziskā persona ir reģistrējusies kā saimnieciskās darbības veicēja un uzrādījusi reģistrācijas apliecību vai par tās reģistrāciju saimnieciskās darbības statusā Iesniedzējs ir pārliecinājies publiskajā reģistrā, tad Iesniedzējam, iegādājoties no šīs personas lietotas koka paletes, nav pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākuma izmaksas vietā, jo nodokli budžetā maksā pats reģistrēts saimnieciskās darbības veicējs.

Par Iesniedzēja 2.2.jautājumu, kad fiziska persona apgalvo, ka koka paletes ir viņas personīgā manta, paskaidrojam.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta 11.²daļā noteikts, ka fiziskā persona — nodokļa maksātājs kā apliecinājumu tam, ka tās personisko lietu pārdošana komersantam, individuālajam uzņēmumam (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecībai), kooperatīvajai sabiedrībai, nerezidenta pastāvīgajai pārstāvniecībai, iestādei, organizācijai, biedrībai, nodibinājumam un fiziskajai personai, kura reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, nav saistīta ar tās saimniecisko darbību, iesniedz ienākuma izmaksātājam attiecīgu izziņu.

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 109.punktā noteikts, ka piemērojot likuma 17.panta 11.² daļu, fiziskā persona iesniedz personai, kam pārdod personisko lietu (savu īpašumu), izziņu, kurā apliecina, ka šīs lietas pārdošana nav saistīta ar saimniecisko darbību (3.pielikums).

Savukārt Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 109.¹punktā paredzēts, ka šo noteikumu 109.punktā minētā izziņa nav jāiesniedz, ja fiziskā persona nodod:

109.¹ 1. atkārtoti lietojamu iepakojumu, kuram normatīvajos aktos noteiktā kārtībā piemēro depozīta sistēmu;

109.¹ 2. atkārtoti lietojamu iepakojumu, kuram normatīvajos aktos noteiktā kārtībā nepiemēro depozīta sistēmu;

109.¹ 3. stikla atkritumus, makulatūru.

Iepakojuma likuma 1.panta pirmajā daļā noteikts, ka atkārtoti lietojamais iepakojums — iepakojums, kuru var izmantot atkārtoti tā sākotnējam uzdevumam.

Tā kā koka paletes var izmantot atkārtoti tā sākotnējam uzdevumam, tad tās ir atkārtoti lietojamais iepakojums. Tomēr, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 109.¹1. un 109.¹ 2.apakšpunktā noteiktie izņēmumi ir paredzēti tikai attiecībā uz atkārtoti lietojama iepakojuma nodošanu.

Iepakojuma likuma 3.pantā noteikts, ka tas attiecināms uz iepakotāju, iepakojuma apsaimniekotāju, pārstrādes operatoriem, kā arī uz valsts un pašvaldību institūcijām.

Iesniedzējs nav norādījis, ka būtu uzskatāms par Iepakojuma likuma subjektu, bet iesniegumā norāda, ka plāno uzsākt savu darbību preču transportēšanai un uzglabāšanai izmantojamo koka palešu (taras) tirdzniecības jomā, tai skaitā iegādājoties (nolūkā vēlāk realizēt) lietotas koka paletes. Ievērojot minēto, fiziskās personas darbības, pārdodot Iesniedzējam precī – koka paletes, nav pamata atzīt par atkārtoti lietojama iepakojuma nodošanu Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 109.¹punkta izpratnē.

Tādējādi, ja fiziskā persona apgalvo, ka koka paletes ir viņas personīgā manta, Iesniedzējam, iegādājoties koka paletes, nav jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis ienākuma izmaksās vietā, ja fiziska persona, kā apliecinājumu tam, ka tās personisko lietu pārdošana nav saistīta ar saimniecisko darbību, iesniedz Iesniedzējam (ienākuma izmaksātājam) likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta 11.²daļā paredzēto izziņu saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra

noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 109.punktu.

Par Iesniedzēja 2.3.jautājumu, ja fiziskā persona nodod lietotas koka paletes tādā apjomā un/vai ar tādu regularitāti, kas rada šaubas, ka tā ir personas personīgā manta, paskaidrojam.

Ja fiziskā persona nesniedz ienākuma izmaksātājam likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta 11.²daļā noteikto izziņu, Iesniedzējam ir jāietur iedzīvotāju ienākuma nodokli un jāpārskaita to valsts budžetā saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta desmitās daļas 7.punktu.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 3.jautājumu, paskaidrojam.

Atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmajai daļai uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārtotā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Savukārt, likuma "Par grāmatvedību" 7.panta pirmās daļa 9.punktā noteikts, ka grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Attaisnojuma dokuments ir dokuments, kurš apliecina uzņēmuma saimnieciskā darījuma esamību un kurā ietverti vismaz šādi dokumenta rekvizīti un informācija par saimniecisko darījumu: saimnieciskā darījuma dalībnieki, norādot katra saimnieciskā darījuma dalībnieka nosaukumu (firmu), reģistrācijas numuru (ja saimnieciskā darījuma dalībnieks saskaņā ar likumu jāreģistrē), juridisko adresi (ja saimnieciskā darījuma dalībnieks saskaņā ar likumu jāreģistrē) vai adresi (ja saimnieciskā darījuma dalībnieks saskaņā ar likumu nav jāreģistrē), bet ja saimnieciskā darījuma dalībnieks ir **fiziskā persona, — norādot vārdu un uzvārdu, personas kodu (ja personai tāds piešķirts), personas norādīto adresi vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adresi.**

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 116.punktā noteikts, ka Ienākuma izmaksātājs – komersants, individuālais uzņēmums (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecība), kooperatīvā sabiedrība, iestāde, biedrība, nodibinājums, cita privāto tiesību juridiskā persona, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība un fiziskā persona, kas reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, izmaksājot fiziskajai personai ar **nodokli neapliekamos ienākumus**, līdz pēctaksācijas gada 1.februārim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā paziņojumu atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumu Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem" 1. vai 2.pielikumam par fiziskajai personai izmaksātajām summām.

Tā kā Iesniedzējam ir pienākums ievērot likuma "Par grāmatvedību" prasības, ka arī pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām ar nodokli neapliekamajām summām, **Iesniedzējam ir jāidentificē ienākuma saņēmējs.**

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 4.jautājumu, paskaidrojam.

Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtību, kā arī nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietotāju pienākumus reglamentē Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumi Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība”.

Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 10.punktam, lietotājs nodrošina saimnieciskās darbības veidam atbilstošas konstrukcijas kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas iegādi un lietošanu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai katrā pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā) vai ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības).

Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 38.punkts nosaka, ka lietotājs nodrošina darījuma un par to saņemtās samaksas skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) reģistrēšanu, kases čeka (ar rekvizītiem, kas kases čekam noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām, bet taksometra skaitītājam – normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem) izdrukāšanu un izsniegšanu darījuma partnerim vai klientam.

Savukārt Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 42.punkts nosaka, ka skaidras naudas izsniegšanas operāciju (piemēram, par taru vai klientiem, kuri izmanto maksājumu kartes skaidras naudas izņemšanai) lietotājs kases aparātā, hibrīda kases aparātā vai kases sistēmā reģistrē tikai tad, ja tas lieto kases aparātu, hibrīda kases aparātu vai kases sistēmu, kuras konstrukcija nodrošina naudas izsniegšanas operāciju reģistrēšanu un izsniegtās naudas summas norādīšanu izdotajā dokumentā, X un Z pārskatā atsevišķi.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka nodokļu maksātājs, ja tam saimnieciskās darbības nodrošināšanai rodas tāda nepieciešamība, var izmantot minētam mērķim kases aparātu, apliecinot skaidrās naudas izsniegšanu ar kases čeku, kurā norādīti rekvizīti, kas kases čekam noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām.

Tādējādi Iesniedzējs ir tiesīgs par lietotu koka palešu iegādi fiziskām personām izsniegto skaidro naudu reģistrēt Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumos Nr.95 “Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām” noteiktajām prasībām atbilstošā kases aparātā.

Šajā gadījumā fiziskajai personai par izsniegto skaidro naudu ir jāizsniedz kases čeks, kurā norādīti Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.95 “Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un

iekārtu tehniskajām prasībām” 23.punktā noteiktie darījuma raksturam atbilstošie rekvizīti.

Iesniedzējs ir tiesīgs norēķināties ar fiziskām personām par lietotām koka paletēm skaidrā naudā, veicot skaidras naudas izsniegšanas operācijas reģistrēšanu kases aparātā, neatkarīgi no fiziskās personas piegādāto koka palešu skaita, bet ievērojot skaidras naudas lietošanas ierobežojumus.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 4.1. un 4.2.jautājumu, paskaidrojam.

Prasības attiecībā uz skaidras naudas lietošanu, t.sk. ierobežojumi un deklarēšanas pienākumi ir noteikti likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.pantā.

Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta pirmajā daļā noteikts, ka nodokļu maksātāji, izņemot fiziskās personas, kuras nav individuālie komersanti, katru mēnesi līdz 15.datumam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā deklarē visus iepriekšējā mēneša laikā savstarpēji skaidrā naudā veiktos darījumus (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā operācijā vai vairākās operācijās), kuru summa pārsniedz 1500 *euro*. Nodokļu maksātājiem, izņemot fiziskās personas, kuras nav individuālie komersanti, nav atļauts veikt skaidrā naudā darījumus, kuru summa pārsniedz 7200 *euro* (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā operācijā vai vairākās operācijās).

Savukārt likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta astotajā daļā noteikts, ka fiziskajām personām, kas neveic saimniecisko darbību, nav atļauts veikt skaidrā naudā darījumu, kura summa pārsniedz 7200 *euro* (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā operācijā vai vairākās operācijās).

Tādējādi Iesniedzējam, norēķinoties ar fiziskām personām par lietotām koka paletēm skaidrā naudā, veicot skaidras naudas izsniegšanas operācijas reģistrēšanu kases aparātā, ir jāievēro likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums, kas aizliedz veikt skaidrā naudā darījumus, kuru summa pārsniedz 7200 *euro* (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā operācijā vai vairākās operācijās).

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 4.3.jautājumu, paskaidrojam.

Atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” 1.panta 11.punktam, darījums ir darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, grozīšanai, turpināšanai vai izbeigšanai.

Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.237 “Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi” 6.punktā noteiktajam darījuma operācija ir viena darījuma ietvaros veiktā vienreizējā vai daudzkārtējā naudas līdzekļu saņemšana vai izsniegšana atbilstoši noslēgtajam darījumam.

Tādējādi noteiktais ierobežojums nodokļu maksātājam veikt skaidrā naudā darījumus, kuru summa pārsniedz 7200 *euro*, ir attiecināms uz katru atsevišķu darījumu ar vienu darījuma partneri (nevis uz visiem ar šo vienu darījuma partneri veiktajiem darījumiem).

Ņemot vērā minēto, konkrētajā tiesiskajā situācijā katrs palešu iegādes (pārdošanas) darījums ir uzskatāms par atsevišķu darījumu likuma “Par nodokļiem un nodevām” izpratnē.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 4.4.jautājumu, paskaidrojam.

Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta septītajā daļā noteikts, ka nodokļu maksātāji, kas veic saimniecisko darbību, Ministru kabineta noteiktajā

kārtībā līdz taksācijas gadam sekojošā gada 1.februārim deklarē visus iepriekšējā gada laikā skaidrā naudā veiktos darījumus ar fiziskajām personām, kurām atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē saimnieciskā darbība, ja viena darījuma summa vienā operācijā ar katru darījuma partneri pārsniedz 3000 *euro*. Minētais neattiecas uz skaidrā naudā veiktajiem darījumiem (izmaksātajiem laimestiem), par kuriem nodokļu maksātājs Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz paziņojumu saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta 11.¹ daļā noteikto.

Tādējādi, realizējot iesniegumā minētos darījumus ar fiziskām personām, Iesniedzējam ir pienākums, ievērojot likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.panta septītajā daļā noteikto, līdz taksācijas gadam sekojošā gada 1.februārim deklarēt visus iepriekšējā gada laikā skaidrā naudā veiktos darījumus ar fiziskajām personām, kurām atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē saimnieciskā darbība, ja viena darījuma summa vienā operācijā ar katru darījuma partneri pārsniedz 3000 *euro*.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 5.jautājumu, paskaidrojam.

Normatīvie akti neierobežo skaidras naudas izņemšanu no uzņēmuma bankas konta, kā arī nenosaka ierobežojumu kases aparātā reģistrētās (ieliktās) skaidrās naudas summai, kas paredzēta skaidras naudas izsniegšanas operāciju reģistrēšanai kases aparātā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” 41.¹³ apakšpunktu grāmatvedības organizācijas dokuments šo noteikumu izpratnē ir arī uzņēmuma grāmatvedības politika – attiecīgo saimniecisko darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principi, metodes un noteikumi (piemēram, pamatlīdzekļu un ieguldījuma īpašumu novērtēšanas vai nolietojuma aprēķināšanas metodes, debitoru parādu vai krājumu atlikumu novērtēšanas metodes, aizņēmuma procentu un soda naudas uzskaites un atspoguļošanas principi, uzkrājumu veidošanas noteikumi, metodes, kas tiek izmantotas peļņas vai zaudējumu vai naudas plūsmas atspoguļošanai finanšu pārskatā).

Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” 42.punkts nosaka, ja speciālajos likumos vai citos normatīvajos aktos attiecībā uz kādiem konkrētiem grāmatvedības organizācijas dokumentiem nav noteikts citādi, grāmatvedības organizācijas dokumentus izstrādā, apstiprina un par to saturu atbild uzņēmuma vadītājs.

Nemot vērā minēto, atsevišķu saimniecisko darījumu uzskaites un atspoguļošanas principus un noteikumus, izstrādājot grāmatvedības organizācijas dokumentus, nosaka un apstiprina uzņēmuma vadītājs.

Tādējādi Iesniedzējs ir tiesīgs izņemt no bankas norēķinu konta skaidru naudu reģistrēšanai (ielikšanai) kases aparātā atbilstoši Iesniedzēja grāmatvedības organizācijas dokumentos noteiktajai skaidras naudas reģistrēšanas kārtībai.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 6.jautājumu, paskaidrojam.

Sniedzot uzzīņu, tika piemērotas šādas tiesību normas: likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta trešās daļas 21.punkts, 9.panta pirmās daļas

19.²punkts, 11.panta 1.¹ daļa, 1.³ daļa, otrās daļas 1.punkts, 17.panta desmitā daļa un 11.²daļa, likuma “Par nodokļiem un nodevām” 1.panta 11.punkts, 18.panta pirmās daļas 22.punkts, 30.panta pirmā daļa, septītā daļa un astotā daļa, likuma “Par grāmatvedību” 2.panta pirmā daļa, 7.panta pirmās daļas 9.punkts, Iepakojuma likuma 1.panta pirmā daļa un 3.pants, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 105., 106., 107., 109., 109.¹, un 116.punkts, Ministru kabineta 2007.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.237 “Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi” 6.punkts, Ministru kabineta 20013.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju” 42.punkts un 41.¹³apakšpunkts, Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 10.punkts, 38.punkts un 42.punkts, Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.95 “Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām” 23.punkts, Ministru kabineta 2003.gada 22.jūlija noteikumu Nr.414 “Noteikumi par depozīta sistēmas piemērošanu atkārtoti lietojamam iepakojumam” 2.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p. i.

V. Narnicka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU